

voor alle dooven tusschen 3 en 21 jaar. In Tennessee daarentegen is er voor doove kinderen onder de 7 jaar geen onderwijs. Hoewel dus de mogelijkheid tot opleiding zeer verschillend was, de materiele omstandigheden waren overal uitstekend. Er was geen enkel saai of armoedig klasselocaal; verlichting, leermiddelen en meubels waren van de beste hoedanigheid. De onderwijzeressen waren jong en vroolijk, aardig gekleed, en ook de kleeren en het schoeisel der leerlingen waren goed en smaakvol. In ieder klasselocaal stond een piano. Toch was het liplezen niet beter dan in Engelsche scholen; de spraak was dikwijls beter gearticuleerd, maar de kinderen gebruikten haar niet zoo vrijelijk als de Engelsche dooven.

In Canada waren geen scholen voor doove kinderen, onder de 5 jaar, maar in Ontario zal dit onderwijs nu wel ter hand worden genomen.

In vele Amerikaanse scholen was er geen bepaald onderwijs voor kleuters, de leerkrachten gebruikten de methodes voor oudere kinderen en wijzigden deze naar eigen goeddunken. De gewone methodes voor kleuteronderwijs zijn niet geschikt, want terwijl dit den normalen kleuter onafhankelijkheid bijbrengt, moet de doove kleuter, die in vele opzichten reeds te onafhankelijk is, samenwerking leeren.

70 pCt. der kinderen worden uitsluitend mondeling onderwezen; in verschillende scholen geschiedt het onderwijs deels mondeling deels door vingerspelling en gebarentaal. In een bijzonder goed uitgeruste school, waar gebarentaal werd gebruikt, voelden de leerlingen zich buitengewoon gelukkig, daar zij nooit in een situatie verkeerden, waaruit zij zich niet konden redden; velen wilden dan ook de school niet verlaten. Zij waren goed onderlegd in een handwerk zooals drukken, schoonheidscultuur, kappen, waarmee zij zich een behoorlijk levensonderhoud zouden kunnen scheppen. Maar wat zullen de sociale en emotioneele ervaringen dezer menschen zijn, als zij de school verlaten? Eenzelfde situatie troffen de EWING's aan op een „college" voor dooven, waar keurig gekleede jonge menschen een gezellige bijeenkomst bijwoonden, maar waar geen geluid werd gehoord, behalve de tonen van het dansorkest. De EWING's zijn dan ook meer dan ooit overtuigd, dat, indien mogelijk, mondelinge onderwijsmethodes het beste zijn (*The Lancet*, no. 6437, 1947).

DE INVLOED VAN SPINAZIE OP DE RESORPTIE VAN CALCIUM. — Met enkele proeven bij een zuigeling van 7 maanden is de invloed nagegaan van spinazie op de kalkresorptie. De kalkretentie werd bepaald gedurende vier periodes van 5 dagen: een periode van uitsluitend melkvoeding, twee periodes waarbij spinazie aan een der maaltijden was toegevoegd en een periode waar de spinazie in de pap (gruwel) als laatsten maaltijd van den dag, was gekookt. Deze proeven hebben aangetoond, dat de spinazie een niet onbelangrijk deel van de kalk in het voedsel bindt. Wordt spinazie gegeven zonder gelijktijdig calcium toe te dienen, zooals in de gruwel, dan is het kalkverlies aanmerkelijk minder. In de urine werd geen vermeerdering van oxalaatkristallen waargenomen (G. NIELSEN EN R. HOFF-JØRGENSEN, *Nordisk Medicin*, no. 6, 1947).

E. SLUITER

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen

MISBRUIK VAN DE BENAMING ASSISTENT(E)

Met den naam assistent(e) heeft men, onder geneeskundigen, steeds een arts aangeduid, die in een geneeskundigen werkkring bij een meer ervaren geneeskundige werkte, hetzij als leerling, hetzij als hulp. Zelfs een student in de geneeskunde wordt in een dergelijke functie anders genoemd en wel co-assistent of student-assistent. De benaming assistent in de geneeskundige wereld schijnt echter zeer aantrekkelijk te zijn, zoodat tegenwoordig talrijke leeken voor een of anderen werkkring in een geneeskundige omgeving zich dezen titel toeëigenen. De adver-

tenties in dag- en weekbladen (ook in dit *Tijdschrift*) leveren daarvan regelmatig het bewijs. Men kan aanvragen en aanbiedingen vinden voor een assistente in de praktijk, voor assistente van arts, tevens hulp in de huishouding, voor Röntgenassistent(e), ja zelfs voor Dr. assistente en Dr. Röntgenassisterente, al of niet genegen huishoudelijke bezigheden te verrichten. Het behoeft geen betoog, dat hierdoor verwarring, ook bij het publiek, ontstaat en aan onbevoegden kundigheden worden toegeschreven, welke zij niet bezitten. Ik heb daarvan treffende ondervindingen opgedaan. Daarom meen ik, dat de geneeskundige wereld dit onjuiste gebruik van de benaming assistent(e) moet uitbannen. De röntgenologen hebben zich reeds voorgenomen het woord Röntgenassistent en dergelijke alleen voor een arts te gebruiken en een hulp in een Röntgenlaboratorium een Röntgenlaborant(e) te noemen. Gaarne wilde ik hier opwekken dit voorbeeld algemeen te volgen (meestal zal hulp in de praktijk of laborante de juiste benaming zijn) en het misbruik tegen te gaan voor het onuitroeibaar is geworden. Zou de redactie van het *Tijdschrift* hierbij niet kunnen en willen medewerken door onjuist gebruik van de benaming assistent(e) in advertenties niet toe te staan?

Amsterdam, 10 Maart 1947

J. W. F. HEUKENSFELDT JANSEN

HERPES ZOSTER EN VARICELLEN

Ongeveer drie weken geleden werd ik geroepen bij een patiënte, die klaagde over pijn in rug en borst. Zij bleek gordelroos te hebben aan de rechter thoraxhelft, waarvoor ze de kamer en gedeeltelijk het bed hield. De buurvrouw hielp in het huishouden. Deze bracht haar zoontje van 2 jaar mee, die voor de warmte af en toe bij „tante” in bed kroop en sliep.

Een dezer dagen bracht ik mijn laatste bezoek. De herpesruptie was genezen, de pijn was verdwenen. De buurvrouw verzocht mij, nog even naar haar zoontje te willen kijken, aangezien hij zoo'n „brand” had. Het ventje bleek waterpokken te hebben. Mijns inziens staat hier het verband tussen beide aandoeningen vast.

Rhoon

J. FONTEIN

PIJN BIJ EEN CHRONISCHE GALBLAASAANDOENING

Na lezing van het artikel van coll. TELJER, meen ik, dat de titel ervan anders moet luiden. Ik geloof, dat hier een localisatie van pijn bij pancreatitis beschreven is. Als een roode draad loopt door het geheele verhaal de chronische pancreatitis en de bevindingen aan de galblaas zijn met deze diagnose, die ook door collega TELJER aanvankelijk werd gesteld, niet in strijd. Niet zelden immers is de galblaas oorzaak van de aandoening van het pancreas en geneest deze, nadat de galblaas is weggenomen, alhoewel verergering van de klachten na cholecystectomie, niet zelden voorkomt. Aanvaardt men, dat wij hier te maken hebben met een chronische pancreatitis, dan is het beschreven beeld wel bekend, ofschoon het zeer nuttig is, dat hierop ook nog eens de aandacht werd gevestigd.

Slaat men het tweede deel op van het *Leerboek der Inwendige Geneeskunde* van HIJMANS VAN DEN BERGH, DE LANGEN en SNAPPER, dan vindt men op blz. 232 bij de pancreasaandoening de uitstralende pijn beschreven die aan ischias kan doen denken.

In het midden latende of bij collega TELJER het pancreas is geëxploreerd, kan ik mij voorstellen, dat zulks niet is geschied, daar manipulaties aan dit orgaan vaak slecht worden verdragen.

Laat collega TELJER er verder van overtuigd zijn, dat hij niet de eenige is, die voor een pancreasaandoening platvoetzooltjes kreeg.

Utrecht, 6 Maart 1947

L. A. HULST